

1. Bir bölgede taşların kimyasal yolla çözülmesi olayı son derece etkin ise, o bölge için aşağıdakilerden hangisinin söylenmesi kesinlikle yanlıştır?

A) Bol yağışlıdır.
B) Sıcaklık ortalamaları 0°C'nin üzerindedir.
C) Yıllık sıcaklık farkı azdır.
D) Nemlilik fazladır.
E) Hava çabuk ısınıp çabuk soğur.

2. Dağlık alanlardaki akarsuların yataklarında bazen, aşınmaya karşı farklı direnç gösteren tabakalardan dolayı basamaklar oluşur. Akarsuların bu basamaklardan aşağıya doğru düşerek akan kısımlarına çağlayan adı verilir.

Buna göre, aşağıdaki coğrafi bölümlerin hangisinde çağlayan görülmeye olasıdır? en azdır?

A) Doğu Karadeniz
B) Erzurum - Kars
C) Antalya
D) Yukarı Kızılırmak
E) Çatalca - Kocaeli

3. Humus, toprağın üstünde ve içinde çürümeye uğramış bitki döküntüleri ile ayrışmaya başlamış ara ürünlerinin oluşturduğu esmerimsi bir maddedir.

Yukarıda verilen özellikler dikkate alındığında, aşağıda verilen yerlerin hangisinde diğerlerine oranla humus oluşumunun deha fazla olduğu söylenebilir?

A) Giresun yöresi
B) Taşeli plâtosu
C) Göller yöresi
D) Tuz gölü yöresi
E) Diyarbakır havzası

4. Aşağıdakilerden hangisi yerli topraklara ait bir özellik değildir?

A) Ana kayanın cinsine ve iklim özelliklerine bağlı olarak oluşurlar.
B) Genellikle vadi ve ova tabanlarında birikerek oluşurlar.
C) Çok yıkanan topraklarda humus oranı azalır.
D) Yağışlarla yıkandıklarında tuz ve kireç bakımından fakirleşirler.
E) Yarı kurak iklimlerde oluşurlarsa tuz oranları yüksektir.

5. Lateritler, dönenceler arasındaki sıcak ve nemli iklim bölgelerinin karakteristik toprağıdır. Buralarda bitki örtüsü gürdür. Fakat lateritlerde humus oranı azdır.

Lateritlerde humus oranının az olmasının nedeni aşağıdakilerden hangisidir?

A) Yağışın az olması nedeniyle toprağın yıkanamaması
B) Alüvyonlardan oluşmaması
C) Toprakların aşırı yıkanmış olması
D) Topraktaki tuz oranının fazla olması
E) Toprakta demir bileşiklerinin fazla olması

6. Aşağıda, bazı bölgeler ile bu bölgelerde bulunan topraklar eşleştirilmiştir.

I. Doğu Anadolu → Çernezyom
II. Batı Karadeniz → Podzol
III. Akdeniz → Terra-rossa
IV. Ege → Tundra
V. İç Anadolu → Kestane rengi step toprakları

Buna göre, bu eşleştirmelerden hangisi yanlıştır?

A) I B) II C) III D) IV E) V

7. Alüvyal topraklar, en verimli tarım alanları ile en elverişli yerleşim yerleridir. Ancak alüvyal alanlar bir yönleriyle yerleşmeye elverişli değildir.

Bunun nedeni olarak, aşağıdakilerden hangisi gösterilebilir?

A) Akarsuların taşkınlar meydana getirmemesi
B) İklimin elverişli olmaması
C) Alüvyal alanlarda depremin şiddetli olması
D) Yatak eğiminin fazla olması
E) Akarsuların alüvyon getirmemesi

8. Türkiye'de toprak erozyonunun ve heyelanının en çok olduğu yerlerden birisi Doğu Karadeniz'dir.

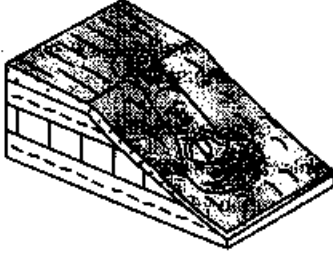
Buna göre;

I. Yağışların fazla olması
II. Ormanların geniş yer tutması
III. Eğimin fazla olması
IV. Denizin birden derinleşmesi

gibi faktörlerden hangileri bu durumun temel nedeni olarak gösterilebilir?

A) I ve III B) I ve IV C) II ve III
D) I ve II E) III ve IV

9. Aşağıda, heyelanların oluşumu blok diyagram şeklinde gösterilmiştir.

Buna göre, bu oluşumun meydana gelmesinde;

- I. Eğim
- II. Yağış
- III. Toprağın özelliği
- IV. Tabakaların doğrultusu
- V. Beşeri faktörler

gibi etmenlerden hangi ikisi diğerlerine göre daha fazla etkilidir?

- A) I ve II
- B) II ve III
- C) III ve IV
- D) I ve V
- E) IV ve V

10. Rüzgâr erozyonunun etkil olduğu bir bölge için, aşağıdakilerden hangisi söylenemez?

- A) Bitki örtüsü cılızdır.
- B) Nem oranı düşüktür.
- C) Mekanik çözülme fazladır.
- D) Günlük sıcaklık farkı fazladır.
- E) Akarsu rejimleri düzenlidir.

11. Yeryüzünü şekillendiren dış kuvvetlerden biri de toprak kaymaları ve göçmelerdir.

Aşağıdakilerden hangisi toprak kaymalarını ve göçmelerini kolaylaştıran etken değildir?

- A) Fazla eğim
- B) Yağış
- C) Kaya ve toprağın yapısı
- D) Gür bitki örtüsü
- E) Şiddetli depremler

12. Deniz sulanının kabarma ve çekilme düzeyleri arasındaki dikey yükselti farkına gel - gıt genliği denir. İç denizlerde genlik az iken, kıyı denizlerde fazladır.

Buna göre, aşağıdaki aşağıdaki denizlerin hangisinin gel - gıt genliğinin en fazla olması beklenir?

- A) Hazar Denizi
- B) Akdeniz
- C) Mavi Denizi
- D) Kızıldeniz
- E) Ege Denizi

13. Yatağında daha çok fiziksel aşındırma yapan bir akarsu için, aşağıdakilerden hangisi söylenildiğinde doğru olur?

- A) Yatak eğimi azdır.
- B) Enerji potansiyeli azdır.
- C) Yatak eğimi ve debisi fazladır.
- D) Akımı yavaştır.
- E) Yatak zemini dirençli kayalardan oluşmuştur.

14. Bir akarsuyun akış hızı arttığında aşağıdakilerden hangisi artar?

- A) Biriktirme oranı
- B) Aşındırma oranı
- C) Menderesler
- D) Eğimi
- E) Vadil genişlemesi

15. Aşağıdakilerden hangisi bir akarsuyun akımını etkileyen faktörlerden birisi değildir?

- A) Havzanın büyüklüğü
- B) Yıllık yağış ortalaması
- C) Karların erimesi
- D) Zeminin geçirgen olması
- E) Aşındırmanın fazla olması

16. Bir akarsu, geniş bükümler yaparak akmakta ve biriktirme faaliyetleri artmaktadır

Yukarıdaki bilgiler, bu akarsu için aşağıdakilerden hangisini doğrular?

- A) Enerji potansiyelinin arttığını
- B) Aşındırma gücünün arttığını
- C) Eğiminin azaldığını
- D) Denize döküldüğü yerde geniş deltalar oluşturduğunu
- E) Derin vadiler oluşturmaya başladığını

17. Bir akarsuyun biriktirme faaliyetlerinde bulunabilmesi için, öncelikle aşağıdakilerden hangisinin olması gerekir?

- A) Eğiminin azalması
- B) Yükünün artması
- C) Hızının azalması
- D) Debisinin azalması
- E) Rejiminin düzenli olması

YANITLAR

1-E 2-E 3-A 4-B 5-C 6-D 7-C 8-A 9-A 10-E 11-D 12-C 13-C 14-B 15-E 16-C 17-A